

**TURUN
YLIOPISTO**

Kauppakorkeakoulu

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Euroopan unionin
osarahoittama

1 (18)

Tuottavuudella ja digitalisaatiolla kestäväää kilpailukykyä Satakuntaan (ProDigy)

—

Satakunnan yritysten profilointi ja analyysi Työpaketti 3:n tulokset

31.12.2024

Aluepäällikkö Jarmo Vehmas

Turun kauppakorkeakoulu

<https://sites.utu.fi/prodigy/>

Tuottavuudella ja digitalisaatiolla kestäväää kilpailukykyä Satakuntaan (ProDigy) -hankkeen (A80028) toteuttivat Turun yliopiston (TY) Turun kauppakorkeakoulun Porin yksikkö ja teknillisen tiedekunnan kone- ja materiaalitekniikan laitos vuosina 2023-2025. Hanke on saanut rahoitusta Satakuntaliitolta Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmasta (Toimintalinja 1. Innovatiivinen Suomi, Erityistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi).

1. Yleishuomioita yrityspoiminnasta ja sen tuloksista

Yritysten poiminnat on tehty Suomen Asiakastieto Oy:n yritysrekisteristä. Poiminnan tulokset ovat kahdessa Excel-tiedostossa; ensimmäisessä Satakunnan vahvimmat yritykset ja toisessa Satakunnan kasvu-startupit.

Jos yritys on ilmoittanut useamman kuin yhden kontaktihenkilön, yrityksen tiedot esiintyvät poiminnan tuloksissa niin monta kertaa kuin kontakteja on ilmoitettu. Nämä ”duplikaatit” on poistettu ennen tulosten analysointia.

Molempien poimintojen yritykset on profiloitu niiden tietojen perusteella, joita poimituista yrityksistä löytyy kattavasti. Profiilit ovat käytännössä graafisia esityksiä siitä, miten poimitujen yritysten ilmoittamat arvot jakautuvat etukäteen valittujen muuttujien suhteen. Sekä Satakunnan vahvimmat yritykset että Satakunnan kasvu-startupit on profiloitu seuraavasti:

1. Sijaintiprofiili (yrityksen ilmoittama kotipaikka eli seutukunta ja kunta)
2. Toimialaprofiili (yrityksen ilmoittama toimiala, TOL2008-toimialaluokituksen 2-numerotaso)
3. Henkilöstöprofiili (yrityksen ilmoittama henkilöstöluokka)
4. Liikevaihtoprofiili (yrityksen ilmoittama liikevaihtoluokka)
5. Ikäprofiili (vuosikymmen, jonka aikana yritys on rekisteröity).

Yritysten toimintaa kuvaavissa talouden tunnusluvuissa on paljon puutteita, joten niitä ei ole käytetty profiloinnissa. Myöskään talouden tunnuslukujen ajantasaisuudesta ei ole tietoa. Profiloinnissa käytetyt tiedot on todennäköisesti syötetty silloin kun yritys on rekisteröity Suomen Asiakastiedon järjestelmään.

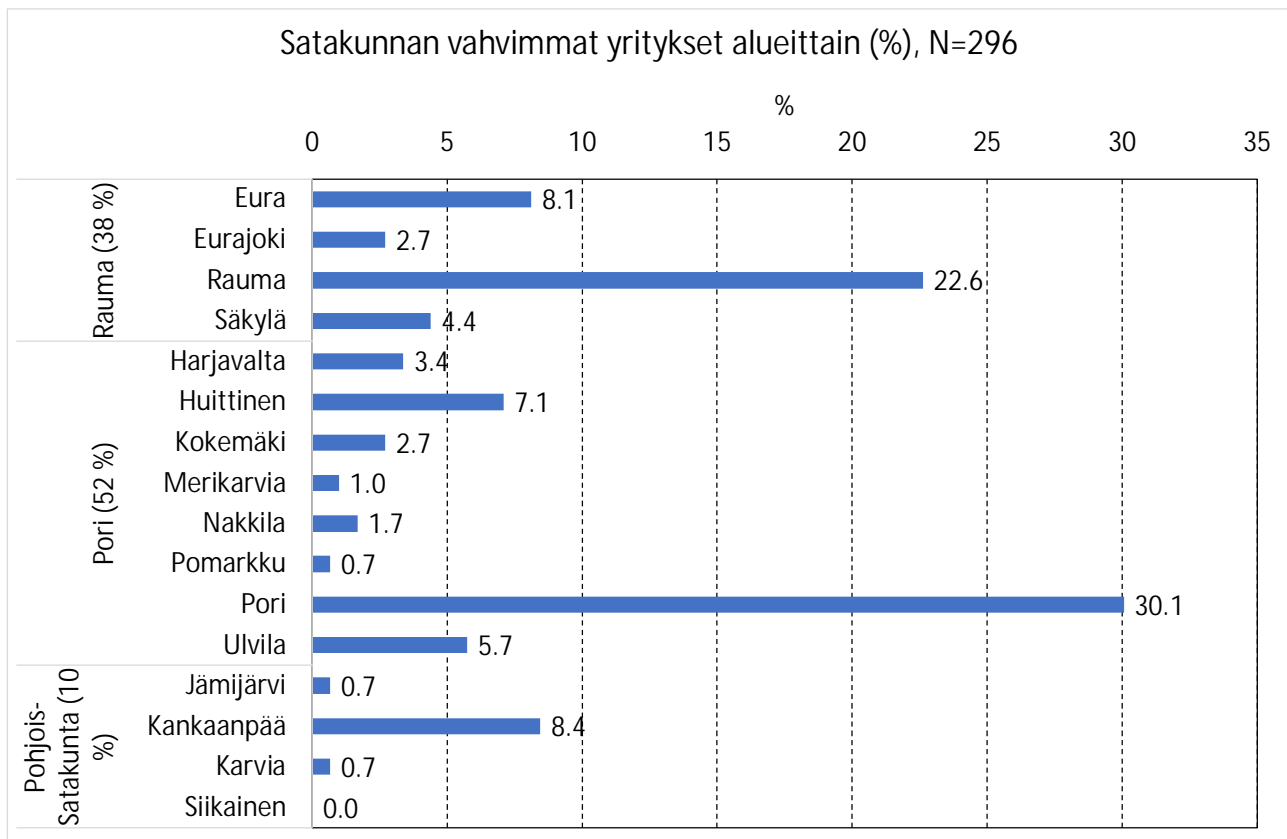
2. Satakunnan vahvimpien yritysten profilointi

Satakunnan vahvimmat yritykset -poiminta sisälsi alun perin 459 riviä, joista duplikaattien poiston jälkeen jäi jäljelle 296 yritystä. Näitä kaikkia yhdistää investointikykyluokan arvo 1 (investointikyky yli 50 000 €). Suomen asiakastiedon käyttämästä investointikykyluokituksista tai investointikyvyn määrittämisestä ei Google-haulla löytynyt tietoja. Satakunnan vahvimpien yritysten ikä vaihtelee. Vanhimman yrityksen rekisteröintivuodeksi on ilmoitettu 1922, kaikki muut vahvimmat yritykset on rekisteröity vuoden 1970 jälkeen. Tuorein rekisteröintivuosi on 2019.

2.1. Vahvimpien yritysten sijaintiprofiili

Satakunnan vahvimpien yritysten sijaintiprofiiliin (Kuva 1) heijastuu voimakkaasti Satakunnan seutukuntien ja kuntien koko, mikä ei ole yllätys. Yli puolet Satakunnan vahvimmista yrityksistä on ilmoittanut kotikunnakseen Porin tai Rauman kaupungin.

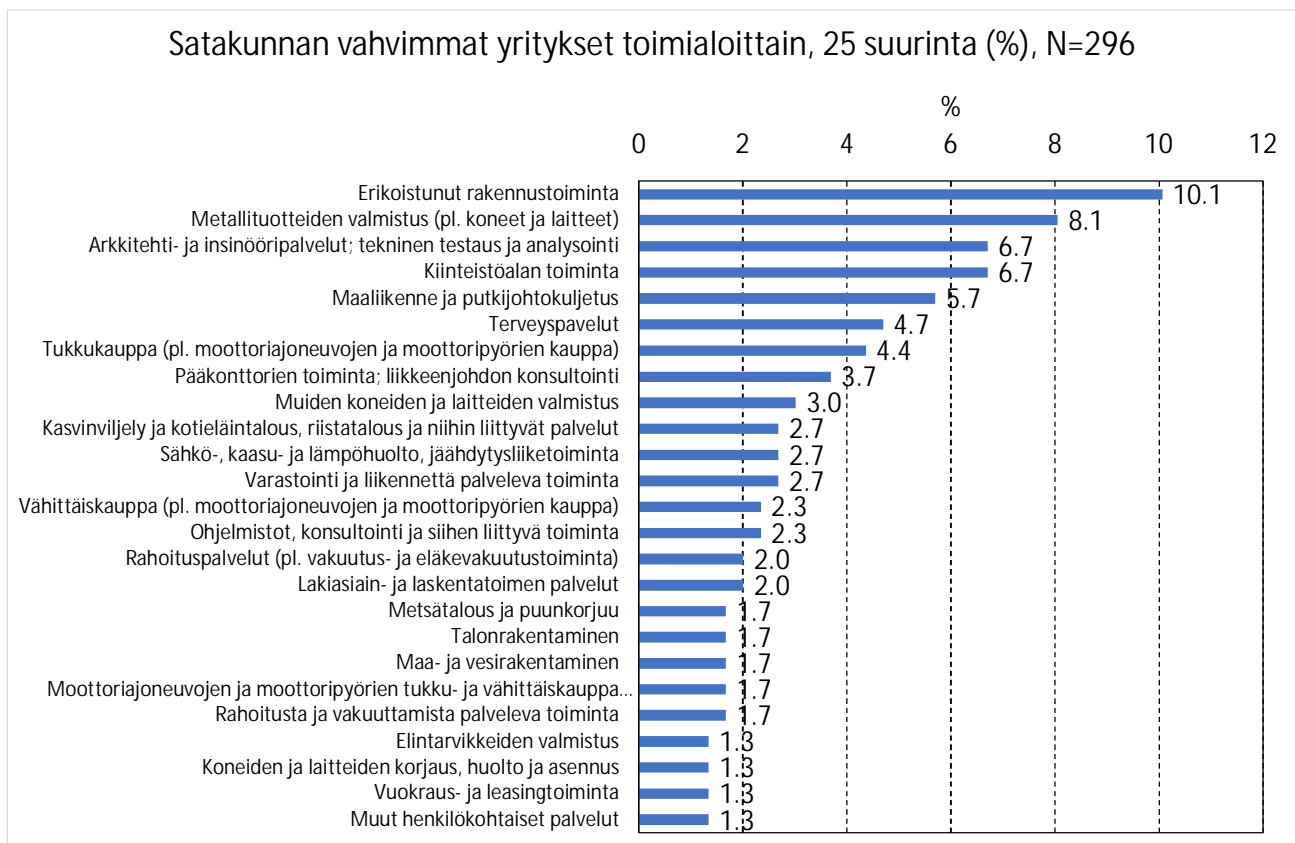

Kuva 1. Satakunnan vahvimpien yritysten sijaintiprofiili.

2.2. Vahvimpien yritysten toimialaprofiili

Satakunnan 29 vahvinta yritystä jakautuvat yhteensä 54 toimialalle (TOL2008 2-numerotaso), joista Kuvan 2 toimialaprofiili esittelee 25 merkittävintä toimialaa. Nämä 25 toimialaa kattavat 84 % Satakunnan vahvimmista yrityksistä.

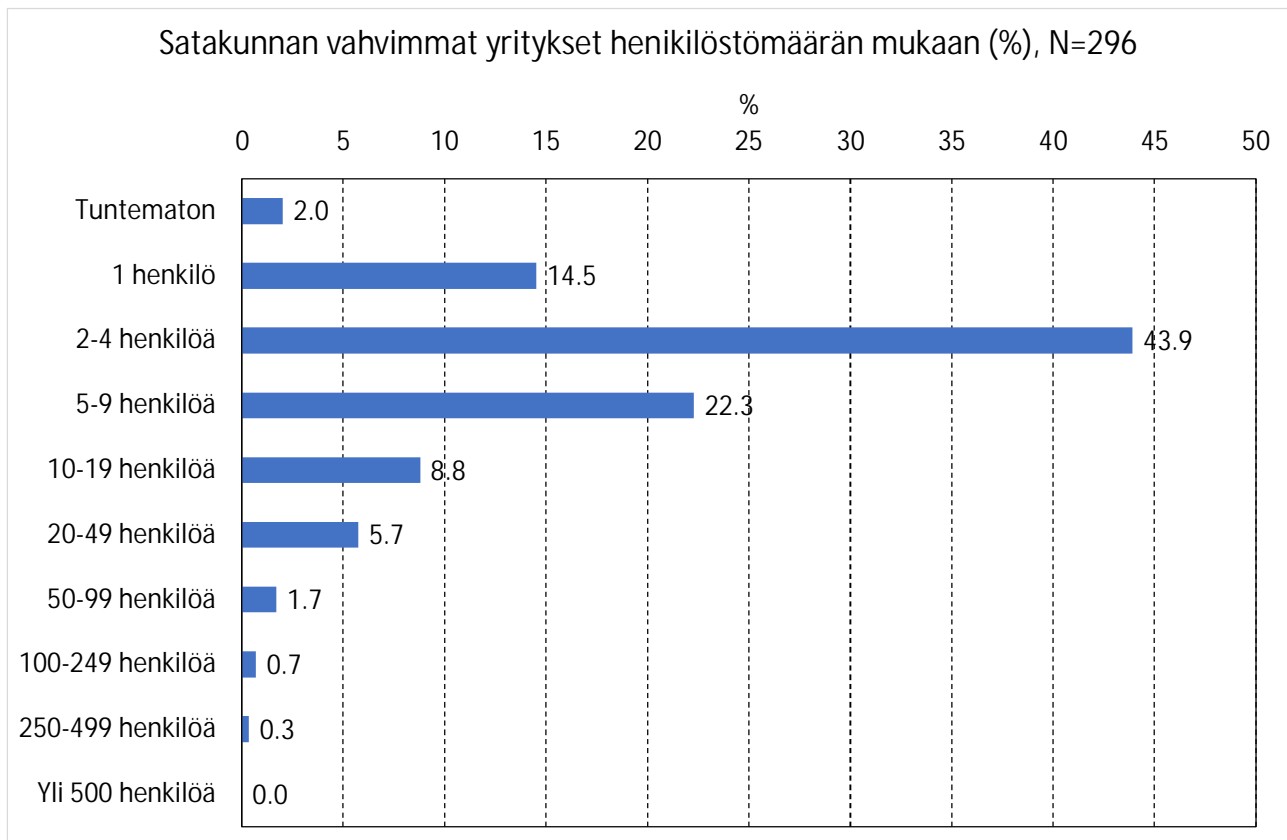

Kuva 2. Satakunnan vahvimpien yritysten toimialaprofiili.

2.3. Vahvimpien yritysten henkilöstöprofiili

Satakunnan vahvimpien yritysten henkilöstöprofiili (Kuva 3) kertoo, että yli 80 % Satakunnan vahvimmista yrityksistä on pieniä, alle kymmenen hengen yrityksiä. Yli 60 % näistä yrityksistä on ns. startup-kokoluokkaa eli alle viiden hengen yrityksiä. Satakunnan vahvimmista yrityksistä vain yksi prosentti eli kolme yritystä työllistää yli 100 henkilöä.

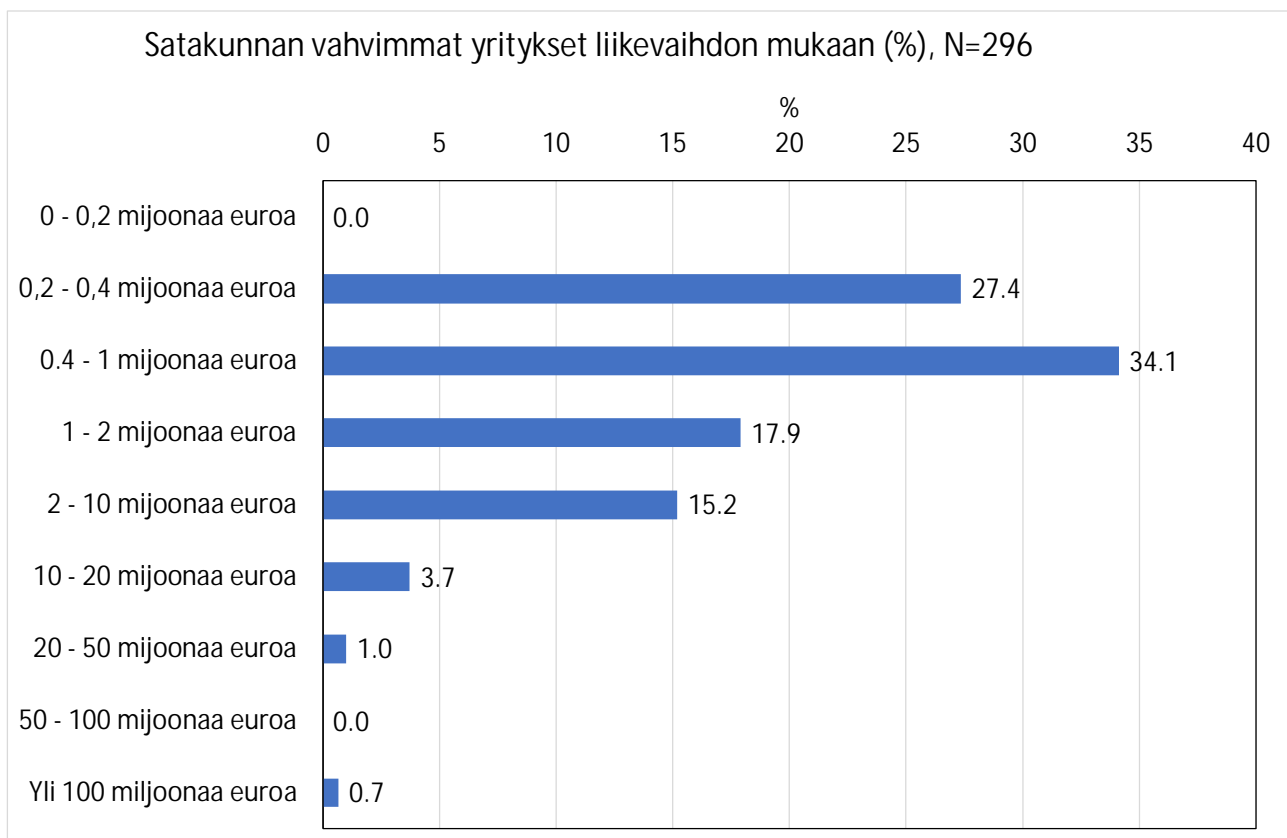

Kuva 3. Satakunnan vahvimpien yritysten henkilöstöprofiili.

2.4. Vahvimpien yritysten liikevaihtoprofiili

Myös liikevaihtoprofiilin mukaan Satakunnan vahvimmat yritykset painottuvat pieniin yrityksiin (Kuva 4). Niistä yli 60 % on liikevaihdoltaan alle miljoonan euron yrityksiä. Kuitenkin liikevaihdoltaan kaikkein pienin kategoria (alle 200 000 euroa) puuttuu kokonaan Satakunnan vahvimmista yrityksistä. Ilmeisesti siksi, että vahvimpien yrityksen kriteerinä on käytetty investointikykyä, kuten edellä todettiin. Suuria yrityksiä vahvimmissa yrityksissä ei ole paljoa. Yli 10 miljoonan liikevaihtoluokissa on yhteensä 16 yritystä, ja yli 100 miljoonan liikevaihtoluokista löytyy vain kaksi yritystä.

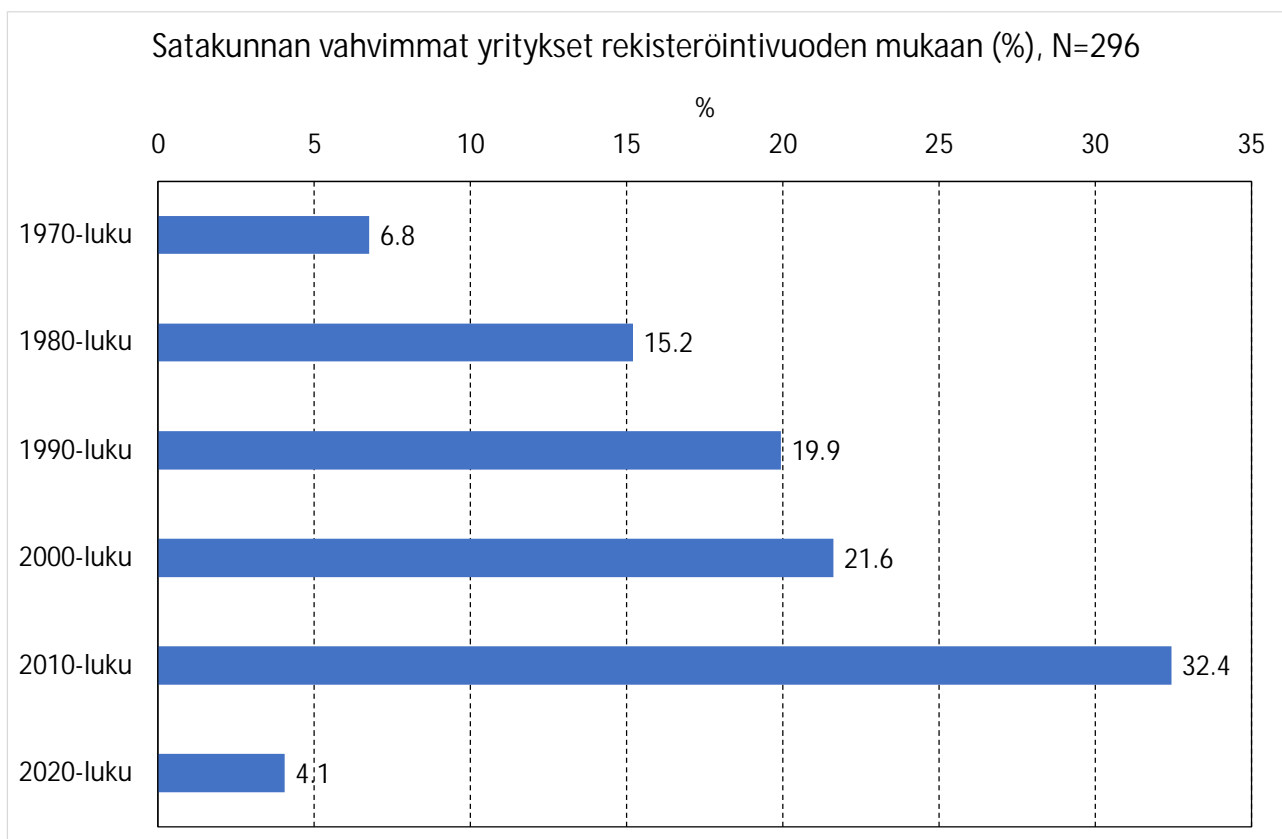

Kuva 4. Satakunnan vahvimpien yritysten liikevaihtoprofiili.

2.5 Vahvimpien yritysten ikäprofiili

Kuva 5 esittää Satakunnan vahvimpien yritysten jakautumisen rekisteröintivuosikymmenittäin. Vanhimmat yritykset on rekisteröity Suomen Asiakastiedon järjestelmään 1970-luvun alussa, ja nuorimmat vuonna 2021. Lähes kolmasosa vahvimmista yrityksistä on rekisteröity 2010-luvulla eli vuosina 2010–2019. Satakunnan vahvimpien yritysten ikäprofiilissa korostuvat lievästi tällä vuosituhanella rekisteröidyt yritykset, joita on 58 % poimituista yrityksistä. Yritykset on merkitty yritys- ja kaupparekisteriin yleensä samoihin aikoihin.

Kuva 5. Satakunnan vahvimpien yritysten ikäprofiili.

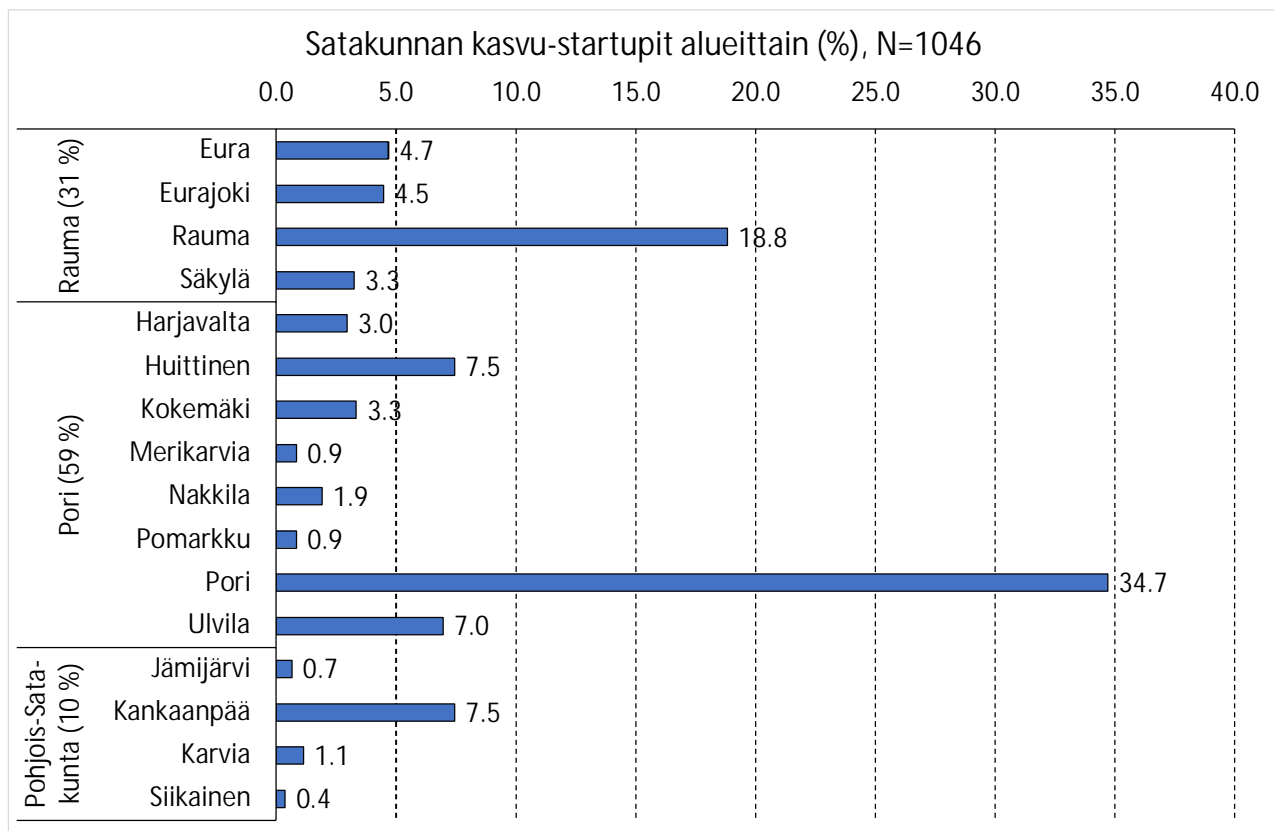
3. Satakunnan kasvu-startupit

Satakunnan kasvu-startupit -poiminta sisälsi alun perin 1293 riviä, joista duplikaattien poiston jälkeen jäi jäljelle 1046 yritystä. Suomen Asiakastiedon yritysrekisterissä ei ole startup-muuttujaa, joten poimittuja yrityksiä yhdistää ainoastaan kasvuluokitus-muuttujan arvo ”vahva kasvu”. Kyseinen luokitusarvo löytyy sellaisiltakin yrityksiltä, jotka ovat ilmoittaneet rekisteriin ainoastaan henkilöstö- ja liikevaihtoluokan. Tällaisia yrityksiä on poiminnan tuloksissa 422 kappaletta. Osalla jäljelle jääneistä 624 yrityksestä ”vahva kasvu” ei saa minkäänlaista tukea rekisteriin ilmoitetuista taloudellisista tunnusluvuista, joten poiminnan tulokset eivät välttämättä kuvaa sitä mitä kasvu-startupeilla tarkoitetaan. Tuloksissa on mukana myös muita kuin startup-yrityksiä.

Profilointi on kuitenkin tehty, ja siihen on käytetty niitä tietoja, jotka löytyvät kaikilta poimituilta 1046 yritykseltä. Tiedot ovat samoja, joita käytettiin vahvimpien yritysten profiloinnissa.

3.1. Kasvu-startupien sijaintiprofiili

Satakunnan kasvu-startupien sijaintiprofiili (Kuva 6) on saman kaltainen kuin vahvimmilla yrityksillä. 1046 yrityksestä yli puolet ilmoittaa kotipaikakseen Porin tai Rauman kaupungin. Merkittävin ero on siinä, että kasvu-startupit keskittyvät vahvimpia yrityksiä enemmän Porin seutukuntaan ja Porin kaupunkiin.

Kuva 6. Satakunnan kasvu-startupien sijaintiprofiili.

3.2. Kasvu-startupien toimialaprofiili

Satakunnan kasvu-startupien toimialaprofiilissa (Kuva 7) merkittävin toimiala on sama kuin vahvimpien yritysten toimintaprofiilissa eli erikoistunut rakennustoiminta (toimiala 43).

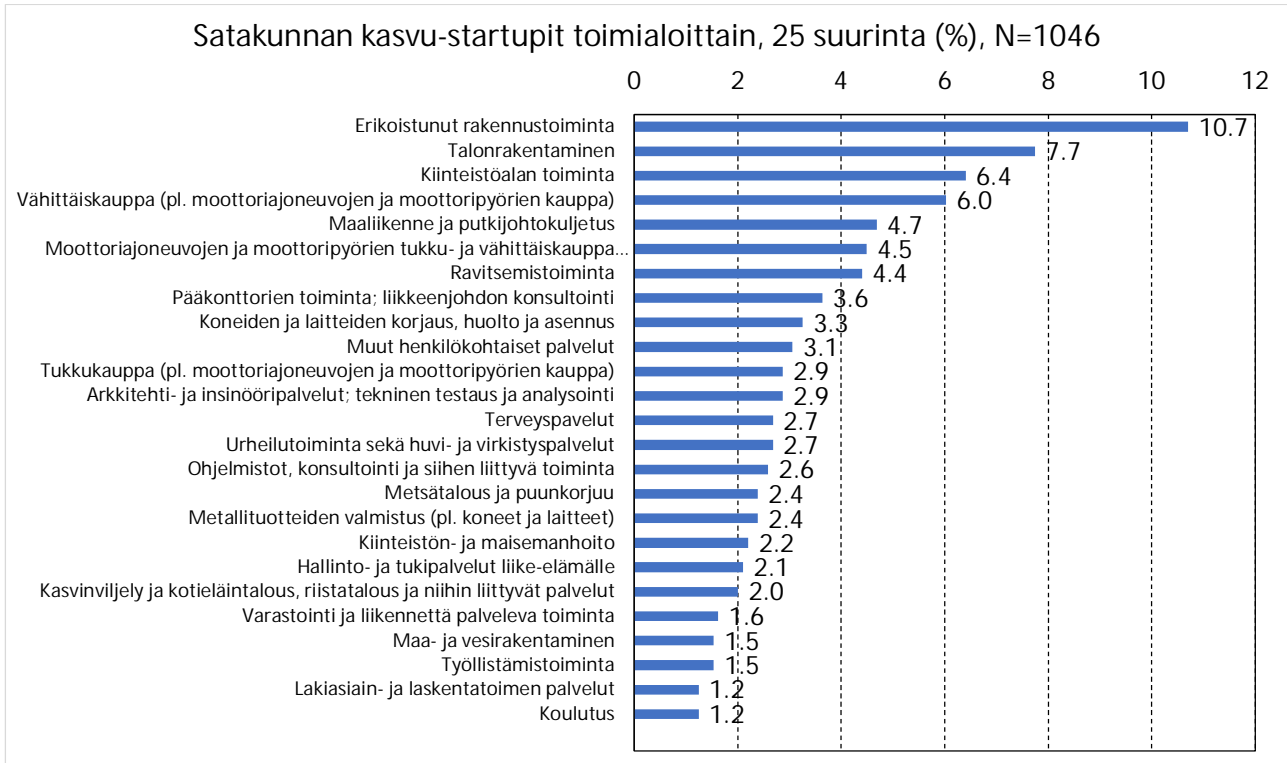
Satakunnan kasvu-startupien 25 merkittävimmän toimialan joukossa on 18 samaa toimialaa kuin vahvimpien yritysten toimialaprofiilissa (Kuva 2 edellä), joten erot kahden eri yrityskategorian toimialaprofiilienkin välillä eivät ole kovin suuria. Toki toimialoittaisissa yritysten osuuksissa on eroja, kuten Taulukko 1 osoittaa.

Taulukko 1. Toimialat, jotka ovat Satakunnassa joko vahvimpien yritysten ja/tai kasvu-startupien 25 merkittävimmän toimialan joukossa. (Taulukko jatkuu seuraavalle sivulle).

Toimiala	Osuus Satakunnan vahvimmista yrityksistä (%), N=296	Osuus Satakunnan kasvu-startupeista (%), N=1046
01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	2,7	2,0
02 Metsätalous ja puunkorjuu	1,7	2,4
10 Elintarvikkeiden valmistus	1,3	0,4
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	8,1	2,4
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	3,0	0,1
33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	1,3	3,3
35 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	2,7	0,3
41 Talonrakentaminen	1,7	7,7
42 Maa- ja vesirakentaminen	1,7	1,5
43 Erikoistunut rakennustoiminta	10,1	10,7
45 Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	1,7	4,5
46 Tukkukauppa	4,4	2,9
47 Vähittäiskauppa	2,3	6,0
49 Maaliikenne ja putkijohtokuljetus	5,7	4,7
52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	2,7	1,6
56 Ravitsemistoiminta	0,3	4,4

62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	2,3	2,6
64 Rahoituspalvelut (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)	2,0	0,9
66 Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	1,7	0,7
68 Kiinteistöalan toiminta	6,7	6,4
69 Lakiasian- ja laskentatoimen palvelut	2,0	1,2
70 Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	3,7	3,6
71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	6,7	2,9
77 Vuokraus- ja leasingtoiminta	1,3	0,6
78 Työllistämistoiminta	0,3	1,5
81 Kiinteistön- ja maisemanhoito	0,7	2,2
82 Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	0,7	2,1
85 Koulutus	1,0	1,2
86 Terveyspalvelut	4,7	2,7
93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	0,7	2,7
96 Muut henkilökohtaiset palvelut	1,3	3,1

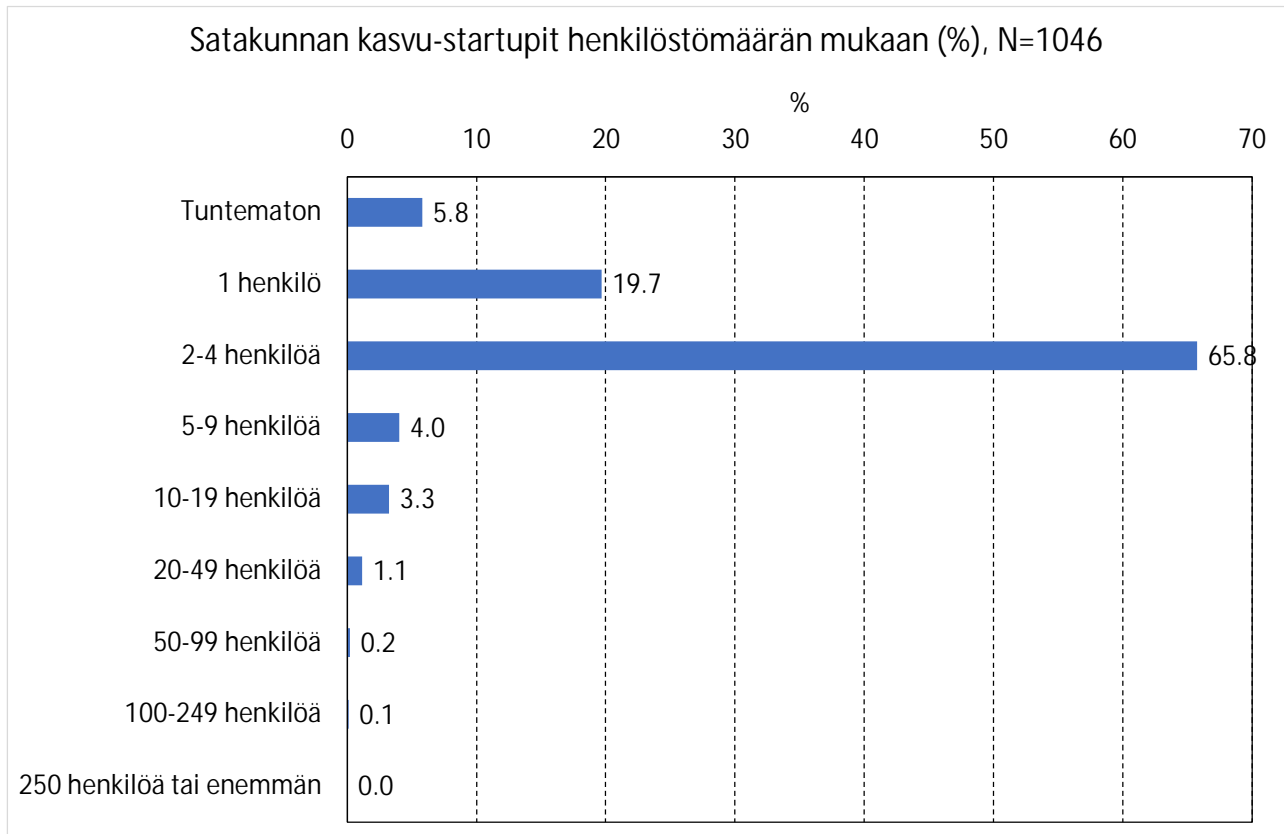

Kuva 7. Satakunnan kasvu-startupien toimialaprofiili.

3.3. Kasvu-startupien henkilöstöprofiili

Satakunnan kasvu-startupit ovat pieniä yrityksiä (Kuva 8), kuten startupit jo lähtökohtaisesti ovat. Poiminnassa on kuitenkin jonkin verran startupeja suurempiakin yrityksiä. Poiminnan tuloksissa yli 10 henkilön yrityksiä on 4,7 % eli 49 kappaletta. Näistä vain yksi on yli 100 henkilön yritys.

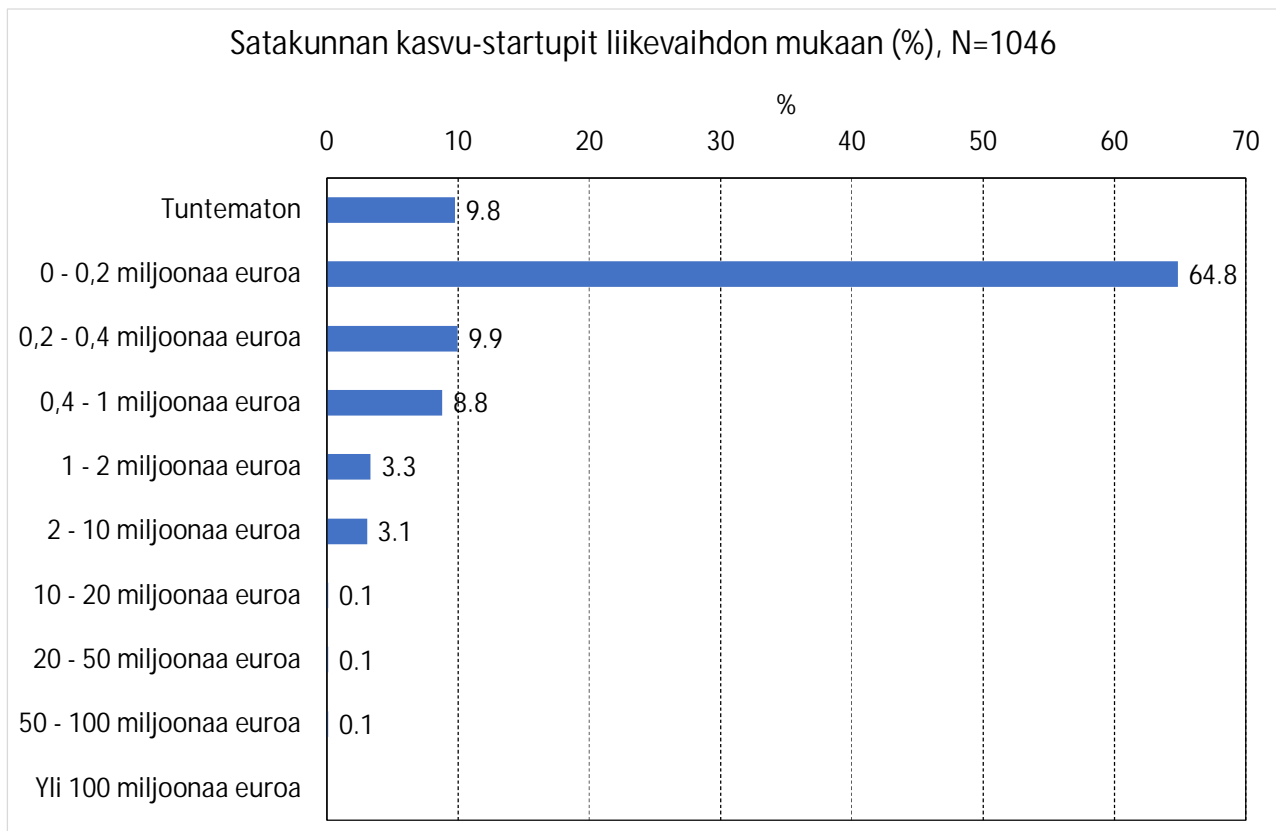

Kuva 8. Satakunnan kasvu-startupien henkilöstöprofiili.

3.4. Kasvu-startupien liikevaihtoprofiili

Poimitut kasvu-startupit ovat myös liikevaihdoltaan pieniä yrityksiä (Kuva 9). Liikevaihtoluokan on jättänyt ilmoittamatta 9,8 % poimituista yrityksistä eli varsin moni yritys. Startupeille tyypillisesti lähes 65 % yrityksistä on pienimmässä eli alle 200 000 euron liikevaihtoluokassa. Liikevaihtoluokissa 10–20 miljoonaa euroa, 20–50 miljoonaa euroa ja 50–100 miljoonaa euroa on yksi yritys kussakin.

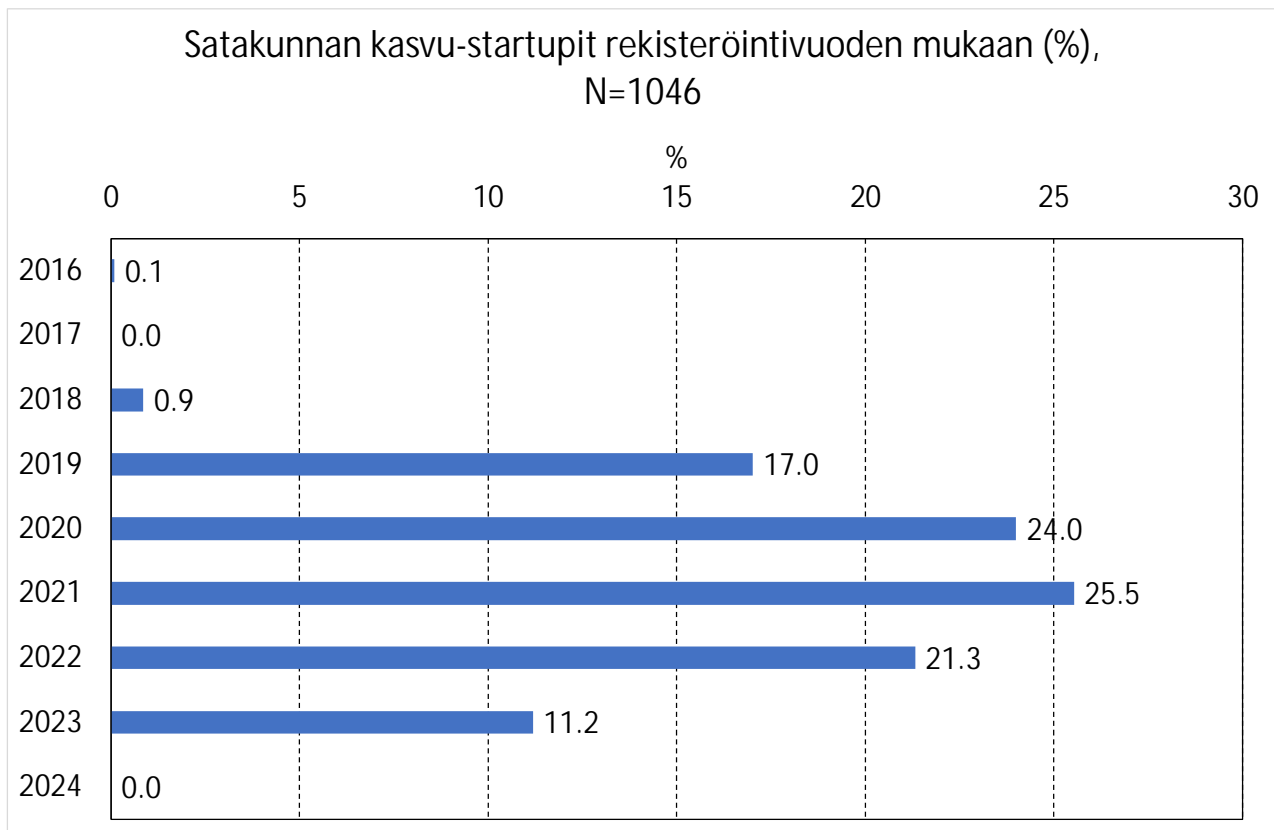

Kuva 9. Satakunnan kasvu-startupien liikevaihtoprofiili.

3.5 Kasvu-startupien ikäprofiili

Kuvassa 10 on Satakunnan kasvu-startupien ikäprofiili. Yritykset on rekisteröity Suomen Asiakastiedon järjestelmään pääosin vuosina 2019–2023, eli kyseessä ovat varsin nuoret startup-määritelmän mukaiset yritykset. Poikkeuksia ovat yksi vuonna 2016 perustettu yritys sekä 9 vuonna 2018 perustettua yritystä.

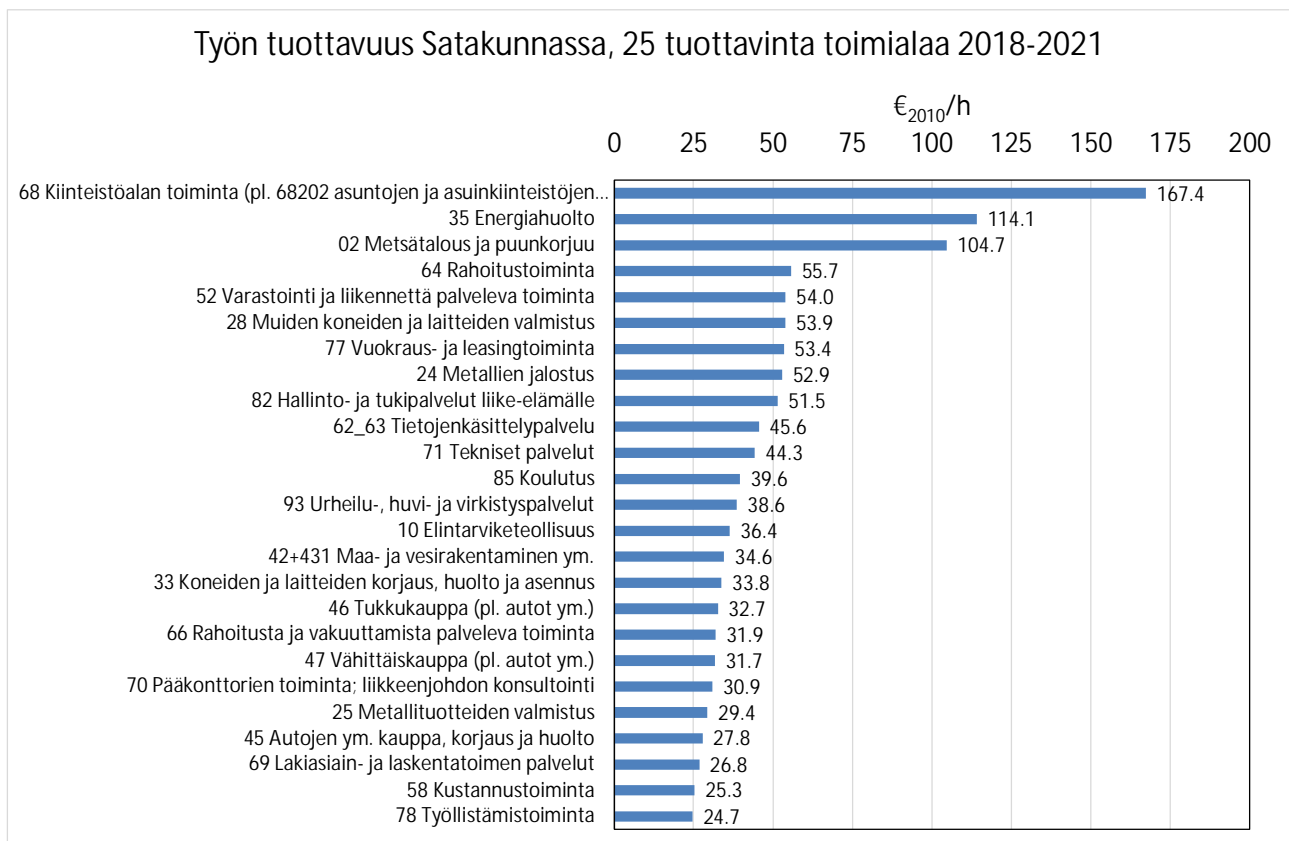

Kuva 10. Satakunnan kasvu-startupien ikäprofiili.

4. Työn tuottavuus Satakunnassa ja yritysprofiilit

Satakunnan vahvimpien yritysten ja kasvu-startupien profiileita verrataan seuraavassa työn tuottavuuteen Satakunnassa. Työn tuottavuustarkastelu on tehty ProDigy-hankkeen työpaketissa WP1. Kuva 11 esittää työn tuottavuuden 25 tuottavimmalla toimialalla Satakunnassa. Kuvan 11 luvut ovat reaalihintaisia keskiarvoja vuosien 2018–2021 työn tuottavuudesta Satakunnassa vuoden 2010 hintoihin. Työn tuottavuus on laskettu jakamalla toimialan reaalihintainen bruttoarvonlisäys toimialalla tehtyjen työtuntien määrällä. Tiedot vuotuisista bruttoarvonlisäyksistä ja työtuntien määristä ovat peräisin Tilastokeskuksen ylläpitämästä kansantalouden aluetilinpäidosta. Laskennassa on käytetty tuoreimpia saatavilla olevia tietoja, uusimmat tiedot laskentaa tehtäessä olivat vuodelta 2021.

Kuva 11. Keskimääräinen työn tuottavuus Satakunnassa vuosina 2018–2021 toimialoittain (25 tuottavinta toimialaa)

Huomiota kiinnitetään erityisesti siihen, miten korkean työn tuottavuuden toimialat ovat edustettuna edellä esitellyissä Satakunnan vahvimpien yritysten (Kuva 2) ja kasvu-startupien (Kuva 6) toimialaprofiileissa. Korkean työn tuottavuuden raja on asetettu arvoon 40 €/h vuoden 2010 hintoihin. Se ei valtakunnallisesti tarkastellen ole kovin korkea, mutta kuitenkin korkeampi kuin työn tuottavuus Satakunnassa keskimäärin kaikilla toimialoilla. Näitä korkean tuottavuuden toimialoja on Satakunnassa yhdeksän kappaletta (Kuva 11), ja niistä kolme toimialaa erottuu selvästi muista ylittäen työn tuottavuudessa arvon 100 €/h.

Toimialajaotteluna on sekä ProDigy-hankkeen työpaketissa WP1 että yritystarkastelussa käytetty toimialaluokituksen TOL2008 2-numerotasoa, mutta jaottelussa on joitakin eroavaisuuksia. Yritystarkasteluissa rakentamiseen liittyvät toimialat 41, 42 ja 43 ovat erillisinä, mutta työn tuottavuustarkastelussa toimiala 43 (erikoistunut rakennustoiminta) on sisällytetty osin toimialaan 41 (talonrakennus) ja osin toimialaan 42 (maa- ja vesirakentaminen). Työn tuottavuudesta pelkästään erikoistuneessa rakennustoiminnassa ei siis ole tietoja.

Erikoistunut rakennustoiminta oli sekä Satakunnan vahvimpien yritysten että kasvu-startupien yleisin toimiala. Molemmissa yritysryhmissä toimialan 43 osuus oli yli kymmenen prosenttia poimituista yrityksistä. Yritysten jakaminen toimialoille 41 ja 42 voisi olla mahdollista Suomen Asiakastiedon yritysrekisteriaineistossa olevan TOL2008-luokituksen 5-numerotason toimialojen avulla, mutta sitä ei ole tehty. Kumpikaan toimialoista 41 ja 42 joihin toimialan 43 tiedot bruttoarvonlisäyksestä- ja tehdyistä työtunneista on jaoteltu, ei kuitenkaan ole korkean työn tuottavuuden toimiala (keskimääräinen työn tuottavuus vuosina 2018–2021 yli 40 €/h vuoden 2010 hintoihin).

4.1. Satakunnan vahvimpien yritysten sijoittuminen tuottaville toimialoille

Satakunnan vahvimpien yritysten toimialoista (Kuva 2 edellä) on korkean työn tuottavuuden toimialoja (vuoden 2010 hinnoissa keskimäärin yli 40 €/h vuosien 2018–2021 aikana tuottaneita toimialoja) ovat Satakunnassa seuraavat toimialat (suluissa osuus vahvimista yrityksistä):

- 71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi (6,7 %)
- 68 Kiinteistöalan toiminta (6,7 %)
- 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (3,0 %)
- 35 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (2,7 %)
- 52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta (2,7 %)
- 02 Metsätalous ja puunkorjuu (1,7 %)
- 77 Vuokraus- ja leasingtoiminta (1,3 %).

Yhteensä nämä seitsemän toimialaa kattavat neljäsoosan Satakunnan vahvimista yrityksistä. Hyvää on se, että kaikkein korkeimman työn tuottavuuden toimialojen (yli 100 E/h) osuus on 11,1 % Satakunnan vahvimista yrityksistä. Tämä on siis osuus yritysten lukumäärästä. Valtaosa Satakunnan vahvimista yrityksistä ei toimi korkean työn tuottavuuden toimialoilla. Yritysrakenne selittää siten osaltaan ProDigy-hankkeen työpaketissa WP1 todettua suhteellisen alhaista työn tuottavuutta Satakunnassa. Edellä mainituista korkean työn tuottavuuden toimialoista sähkö-, kaasu- ja lämpöhuollossa ja jäähdytysliiketoiminnassa sekä metsätaloudessa ja puunkorjuussa työn tuottavuuskehitys on lisäksi ollut laskusuunnassa Satakunnassa viime vuosina. Vahvimista yrityksistä 13,5 % sijoittuu rakennuslalle (toimialat 41, 42 ja 43 yhteensä).

4.2. Satakunnan kasvu-startupien sijoittuminen tuottaville toimialoille

Satakunnan kasvu-startupien toimialoista (Kuva 6 edellä) on korkean työn tuottavuuden toimialoja (vuoden 2010 hinnoissa keskimäärin yli 40 €/h vuosien 2018–2021 aikana tuottaneita toimialoja) ovat Satakunnassa seuraavat toimialat (suluissa osuus vahvimmista yrityksistä):

- 68 Kiinteistöalan toiminta (6,4 %)
- 47 Vähittäiskauppa (6,0 %)
- 71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi (2,9 %)

Yhteensä nämä kolme toimialaa kattavat 15,3 Satakunnan kasvu-startupeista. Kiinteistöalan toiminta on ainoa yli 100 €/h työn tuottavuuden toimiala, jota Satakunnan kasvu-startupit edustavat. Huomattavan suuri osa Satakunnan kasvu-startupeista toimii alhaisen työn tuottavuuden toimialoilla. Kasvu-startupien yritys rakenne selittää siten ProDigy-hankkeen työpaketissa WP1 todettua suhteellisen alhaista työn tuottavuutta Satakunnassa paremmin kuin vahvimpien yritysten toimialarakenne. Satakunnan kasvu-startupeista peräti 19,9 % sijoittuu rakennusalalle (toimialat 41, 42 ja 43 yhteensä).

5. Johtopäätökset

Suomen Asiakastieto Oy:n yritysrekisteriaineisto osoittautui puutteelliseksi erityisesti yritysten toiminnan taloudellisten tunnuslukujen osalta. Siksi Satakunnan yritysten profiloinnissa käytettiin sellaisia tietoja, joita oli olemassa mahdollisimman monista yrityksistä. Yritykset profiloitiin kahdessa kategoriassa sijainnin, toimialan, henkilöstömäärän, liikevaihdoin määrän ja yrityksen iän perusteella.

Yritysrekisteristä poimittiin Satakunnan vahvimmat yritykset sekä kasvu-startupit. Vahvimmat yritykset poimittiin rekisterin muuttujiin kuuluvan investointikyky-muuttujan arvon 1 (vahva investointikyky) perusteella. Tällaisia yrityksiä löytyi 296 kappaletta. Niitä koskevat profiiloinnit löytyvät kuvista 1–5 luvusta 2 edellä. Kasvu-startupit poimittiin rekisterin muuttujiin kuuluvan kasvukykyluokituksen arvon ”vahva kasvu” perusteella. Tällaisia yrityksiä osui poimintaan 1046 kappaletta, ja niitä koskevat profiiloinnit löytyvät kuvista 6–10 luvusta 3 edellä.

Yritysprofilointi osoitti, että Satakunnan vahvimmat yritykset ja erityisestikasvu-startupit toimivat suurelta osin alhaisen tuottavuuden toimialoilla. Kasvu-startupeista lähes 20 toimii rakennusalalla, jolla työntuottavuus on alhaisempi kuin työn tuottavuus Satakunnassa keskimäärin. Satakunnan vahvimista yrityksistä 25 % ja kasvu-startupeista vain 15 % toimii korkean tuottavuuden toimialoilla, joita Satakunnassa ovat seuraavat:

- 68 Kiinteistöalan toiminta (pl. 68202 asuntojen ja asuinkiinteistöjen hallinta)
- 35 Energiahuolto
- 02 Metsätalous ja puunkorjuu
- 64 Rahoitustoiminta
- 52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta
- 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus
- 77 Vuokraus- ja leasingtoiminta
- 24 Metallien jalostus
- 82 Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle.

Huomionarvoista on, että Satakunnan vahvimpien yritysten toimialarakenne on korkean tuottavuuden toimialojen osalta monipuolisempi kuin Satakunnan kasvu-startupien toimialarakenne. Vahvimpia yrityksiä löytyi em. yhdeksästä korkean tuottavuuden (yli 40 €/h) toimialasta seitsemältä, kun taas kasvu-startupeja löytyi vain kolmelta em. toimialalta. Vastaavasti kolme korkeimman työn tuottavuuden (yli 100 €/h) toimialaa ovat kaikki edustettuina Satakunnan vahvimmissa yrityksissä, mutta kasvu-startupeissa näistä toimialoista on edustettuna ainoastaan yksi.